

Aktuální výskyt škodlivých organismů a metodická doporučení v ochraně chmele k 05.05. 2017

Peronospora chmelová

Nezbytnou podmínkou úspěšné ochrany chmele proti peronospoře chmelové je včasná eliminace primární infekce spočívající včasné aplikaci přípravku Aliette 80 WG v dávce 3,0 kg/600 l vody v době kdy chmelové výhony dosahují výšky 5-15 cm. Provedeme-li ochranný zásah později, podpoříme tím výskyt klasovitých výhonů. Především v případě mladších meristémových porostů a citlivějších hybridních odrůd a při silnějším infekčním tlaku doporučujeme tento ochranný zásah po 14-21 dnech zopakovat.

Eradikací infekce z chmelových babek předcházíme vzniku projevů primární infekce v jarním období, a to je i nezbytná podmínka pro využití prognostického modelu při eliminaci sekundární infekce v průběhu vegetace. Rovněž tak předcházíme kalamitnímu výskytu patogena v době vegetace a následnému nebezpečí silného poškození chmelových hlávek za optimálních podmínek pro jeho vývoj.

Na chmelnicích vyznačujících se každoročními problémy s peronosporou se osvědčuje alternativní způsob ochrany, který se již řadu let běžně využívá ve Velké Británii. Spočívá v použití PK hnojiva Farm-Fos, jehož aplikací se zvyšuje přirozená odolnost rostlin k houbovým patogenům.

V jarním období se ve stejné době, kdy se provádí první aplikace fungicidu Aliette 80 WG, tj. v době rašení výhonů chmele po řezu, dosáhnou-li výšky 5-15 cm, doporučuje aplikace FarmFosu v dávce 3,0 l v kombinaci s hořkou solí (5,0 kg/ha) a smáčedlem BreakThru (0,1 l/ha) v obvyklé dávce 600 l vody. Stejně jako v případě klasické fungicidní ochrany, i zde především v případě mladších meristémových porostů a hybridních odrůd doporučujeme, ošetření po zavedení chmelových výhonů zopakovat. V tomto případě již provádíme aplikaci na list v dávce FarmFosu 3,0 l/ha v kombinaci s hořkou solí (5 kg/ha) a Kuprikolem 250 SC (5,0 l/ha) či Curzate K (1,5 l/ha) v 1000 l vody, přičemž Curzate K preferujeme v případě výskytu klasovitých výhonů.

O signalizaci jednotlivých ošetření proti sekundární infekci peronospory chmelové v průběhu sezóny Vás v roce 2017 budeme opět v pravidelných časových intervalech informovat jednak prostřednictvím Svazu pěstitelů chmele ČR a jednak na našich webových stránkách: www.chizatec.cz.

Jarní škůdci chmele

První dospělce lalokonosce libečkového a brouky jarní generace dřepčíka chmelového bylo možno pozorovat za slunečných dnů již před řezem chmele. Pokud tak dosud nebylo učiněno (dříve seřezané chmelnice), doporučujeme provést ochranný zásah těch na chmelnicích, kde se některý (či oba) z těchto škůdců vyskytuje v počtu převyšujícím hodnotu prahu hospodářské škodlivosti .

Ošetření je nutné provést tam, kde bude překročen práh hospodářské škodlivosti, který byl vzhledem k trendu v populační hustotě v posledních letech redukován z původních deseti na **5 brouků na 100 rostlin**. Ošetření provádějte přípravkem **Actara 25 WG v dávce 0,2 kg/ha v cca 600 l vody**. Vzhledem ke značné variabilitě chmelnic vyplývající z doby řezu chmele, nadmořské výšky, jejich orientace a výskytu lalokonosce v minulých letech doporučujeme provádět vlastní monitoring. Vyšší populační hustotu brouků lze jako obvykle

očekávat v blízkosti chmelových sloupů vzhledem k tomu, že zde občas zůstávají neseřezané babky a vzhledem k jejich oslunění a následnému vydávání tepelné energie.

Jak je známo, aplikací přípravku Actara 25 WG hubíte rovněž jarní generaci **dřepčika chmelového**, jehož škodlivost se díky postupnému oteplování neustále zvyšuje. V této souvislosti si je nutné uvědomit, že hubením jarní generace dřepčika chmelového nejenom, že předcházíte poškození listové plochy mladých rostlin, ale rovněž vykladení samic a výskytu letní generace. Práh škodlivosti v případě dřepčika činí **5-10 % poškozené listové čepele**. Jak vyplývá z Metodiky ochrany chmele pro rok 2017, je povoleno použití přípravku Karate se Zeon technologií CS omezeno pouze na ochranu chmele proti klopuškám.

Z důvodu opakujících se dotazů ohledně použití a limitů mědi a blížícímu se termínu použití měďnatých fungicidů proti peronospoře chmelové uvádíme rovněž upřesnění týkající se ochrany chmele těmito fungicidy v tomto roce. V rámci EU platí, že z pohledu životního prostředí je bezpečná pouze celková roční dávka čisté mědi aplikovaná do 4 kg/ha. Tento závěr je závazný pro re-registrace i nová povolení přípravků v zemích EU.

U všech re-registrovaných měďnatých fungicidů tedy platí pro rok 2017 omezení v hodnotě 4 kg Cu/ha, tzn., že celková roční dávka čisté mědi nesmí překročit tuto hodnotu. U nově registrovaných přípravků platí toto omezení již od roku 2016. Jsou zde stanovena také nová ochranná pásma. Pěstitelé, kteří se předzásobili a mají loňské zásoby, mohou tyto převážně aplikovat podle původního rozhodnutí, tzn., že se na ně nevztahuje omezení ohledně dávků a omezené ochranné vzdálenosti.

Podrobnější přehled jednotlivých měďnatých fungicidů s uvedením aktuálního stavu rozhodnutí, jeho platností a dávkou mědi, včetně jejího omezení je uveden v následující tabulce:

Hydroxid měďnatý

Poř. číslo	Přípravek	Právní účinky rozhodnutí – od	Konec platnosti rozhodnutí	Ukončení uvádění na trh	Používání povoleno max. do	Aktuální stav rozhodnutí	Omezení Cu na ha
1	Airone SC	5.5.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	7,35 l/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
2	Badge WG	28.2.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	7,14 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
3	Cobran	6.1.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
4	Coprantol Duo	21.3.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	7,14 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
5	Cuprozin Progress	7.1.2014	23.8.2016	23.2.2017	23.2.2018	Do spotřebování zásob	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
6	Cuprozin Progress	23.8.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
7	Defender	15.11.2014	23.8.2016	23.2.2017	23.2.2018	Do spotřebování zásob	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
8	Defender	23.8.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
9	Defender Dry	6.1.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
10	Funguran progress	23.11.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	2,4-5,4 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
11	Funguran-OH 50 WP	28.12.2016	31.12.2016	30.6.2017	30.6.2018	Do spotřebování zásob	0,5-0,75%,
12	Champion 50 WP	10.1.2017	10.1.2017	10.7.2017	10.7.2018	Do spotřebování zásob	0,75 %
13	Kocide 2000	7.12.2015	23.8.2016	23.2.2017	23.2.2018	Do spotřebování zásob	0,42-0,56 %

Hydroxid měďnatý a oxichlorid měďnatý

14	Airone SC	5.5.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	7,35 l/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
15	Badge WG	28.2.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	7,35 l/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
16	Coprantol Duo	21.3.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	7,35 l/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok

Oxichlorid měďnatý

17	Cuprocaffaro Micro	3.6.2016	21.9.2016	21.3.2017	21.3.2018	Do spotřebování zásob	0,35 %, (3,5 - 7,0 kg/ha)
18	Cuprocaffaro Micro	21.9.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	3,5-5,3 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
19	Curenox 50	24.12.2015	19.11.2016	19.5.2017	19.5.2018	Do spotřebování zásob	0,75 %
20	Curenox 50	19.11.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	5 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok, max. 2,5 kg/ha
21	Curzate K	27.2.2003	3.2.2017	3.8.2017	3.8.2018	Do spotřebování zásob	0,30%
22	Curzate K	3.2.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	5 kg/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok, max. 2,5 kg/ha
23	Flowbrix	10.6.2009	16.10.2017	16.10.2017	16.10.2017	Platné rozhodnutí	0,5 %, (3,5-10 l/ha)
24	Kuprikol 250 SC	4.12.2008	10.2.2017	10.8.2017	10.8.2018	Do spotřebování zásob	0,8-1,2 %
25	Kuprikol 250 SC	10.2.2017	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	10 l/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok
26	Kuprikol 50	26.5.2016	24.3.2017	24.9.2017	24.9.2018	Do spotřebování zásob	0,5-0,75 %

Síran měďnatý zásaditý

27	Cuproxat SC	5.3.2015	16.6.2016	16.12.2016	16.12.2017	Do spotřebování zásob	0,5-0,75 %
28	Cuproxat SC	16.6.2016	31.1.2019	31.1.2019	31.1.2019	Platné rozhodnutí	4-10 l/ha, max. 4 kg Cu/ha/rok

Pozn. V tabulkách je uveden přehled měďnatých fungicidů, rozhodující je, aby se pěstitelé řídili platnou etiketou.

Aktuální situace ohledně fungicidů Curzate K a Kuprikol 250 SC

Rozhodnutí o registraci z 16.01.2017 – Curzate K

Podmínky pro uvádění na trh a používání (bod g)

Držiteli tohoto rozhodnutí se povoluje nejdéle 6 měsíců po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí (03.02. 2017), tj. do 03.08. 2017 uvádět na trh přípravek Curzate K s etiketou ze 07.02.2003 – tj. do 03.08. 2017 se může prodávat se starou etiketou.

Používání nakoupených zásob opatřených touto etiketou se povoluje nejdéle 18 měsíců po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, resp. 12 měsíců od doby, kdy se přestane přípravek opatřený starou etiketou dodávat na trh – tj. do 03.08. 2018.

Od 28.04.2017 vstupuje v platnost snížení dosud platícího MRL pro EU pro cymoxanil z 2,0 ppm na 0,1 ppm. Jelikož toto rozhodnutí stále ještě není definitivní, budeme Vás včas informovat o případné změně. Nicméně, je pravděpodobné, že bude již pro letošek platná hodnota 0,1 ppm. Proto, abychom se vyhnuli problémům, které by vyplynuly z překročení této hodnoty, doporučujeme provádět aplikaci Curzate K pouze do období počátku květu (BBCH 51).

Rozhodnutí o registraci z 24.01.2017 – Kuprikol 250 SC

Podmínky pro uvádění na trh a používání (bod f)

*Držiteli tohoto rozhodnutí se povoluje nejdéle 6 měsíců po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí (10.02. 2017), tj. do 10.08. 2017 uvádět na trh přípravky Kuprikol 250 SC s etiketou ze 28.11.2008 – tj. **do 10.08. 2017 se může prodávat se starou etiketou!!!***

Používání** nakoupených zásob opatřených touto etiketou se povoluje nejdéle 18 měsíců po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, resp. 12 měsíců od doby, kdy se přestane přípravek opatřený starou etiketou dodávat na trh – tj. **do 10.08. 2018.

Z výše uvedených podmínek vyplývá, že pro přípravky Curzate K a Kuprikol 250 SC neplatí, stejně jako v loňském roce, žádné omezení ohledně mědi a mohou se tak aplikovat bez omezení v plných registrovaných dávkách v roce 2017. Pokud si je pěstitelé zakoupí do 10.08. 2017, mohou je opět bez omezení používat až do 10.08. 2018.

Ing. Josef Vostřel, CSc., Ing. Ivo Klapal, Chmelařský institut, s.r.o., Žatec